SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA PHILIPPA LÉGERJA,

predstavljeni 17. februarja 2005[1]

1. Komisija Evropskih skupnosti je leta 1999 in 2000 sprejela zaščitne ukrepe za nekatere uvoze sladkorja in kakava iz čezmorskih držav in ozemelj (ČDO). Komisija je menila, da sporni uvoz moti delovanje skupne ureditve trga v sektorju sladkorja.

2. Ti zaščitni ukrepi so bili predmet več tožb, ki sta jih vložili predvsem družba Rica Foods (Free Zone) NV (v nadaljevanju: družba Rica Foods) pri Sodišču prve stopnje in Kraljevina Nizozemska pri Sodišču.

3. Sodišče prve stopnje je tožbe, ki jih je vložila družba Rica Foods, zavrnilo s tremi sodbami z dne 17. januarja 2002[2] in z dne 14. novembra 2002[3]. Zoper dve od teh sodb je bila vložena pritožba, ki jo preučujem v sklepnih predlogih, ki jih danes predstavljam v združenih zadevah Rica Foods proti Komisiji (C-40/03 P in C-41/03 P).

4. Kar zadeva tožbe, ki jih je vložila Kraljevina Nizozemska, je Sodišče prekinilo preučitev do izreka sodb Sodišča prve stopnje v zgoraj navedenih zadevah. Te tožbe so preučene v teh sklepnih predlogih.

I – Pravni okvir

5. Upoštevni predpisi za preučitev zadev so predpisi o skupni ureditvi trgov v sektorju sladkorja (točka A) in predpisi o ureditvi pridružitve ČDO k Skupnosti (točka B).

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Sodba Rica Foods proti Komisiji (T-47/00, Recueil, str. II-113).

3 — Sodbi Rica Foods in drugi proti Komisiji (T-94/00, T-110/00 in T-159/00, Recueil, str. II-4677, v nadaljevanju: sodba Rica Foods II) ter Rica Foods in Free Trade Foods proti Komisiji (T-332/00 in T-350/00, Recueil, str. II-4755, v nadaljevanju: sodba Rica Foods III).

A – *Skupna ureditev trgov v sektorju sladkorja*

6. Z Uredbo Sveta (ES) št. 2038/1999 z dne 13. septembra 1999 o skupni ureditvi trgov v sektorju sladkorja[4] je bila po številnih spremembah kodificirana Uredba (EGS) št. 1785/81 z dne 30. junija 1981[5], s katero je bila uvedena ta skupna ureditev. Namen te skupne ureditve je ureditev skupnostnega trga sladkorja, da bi povečali zaposlenost in življenjski standard proizvajalcev sladkorja v Skupnosti.

7. Pomoč proizvodnji Skupnosti z zajamčenimi cenami je omejena na nacionalne proizvodne kvote (kvoti A in B), ki jih Svet dodeli vsaki državi članici, ki jih nato razdeli med svoje proizvajalce. Proizvodna dajatev za sladkor, ki spada pod kvoto B (sladkor B), je višja od dajatve za sladkor, ki spada v kvoto A (sladkor A). Sladkor, ki presega kvoti A in B, se imenuje „sladkor C" in se ne more prodati v Skupnosti, razen če se prenese v kvoti A in B za prihodnje tržno leto.

8. Razen izvoza sladkorja C je izvoz zunaj Skupnosti na podlagi člena 18 Uredbe št. 2038/1999 upravičen do izvoznih nadomestil za izravnavo razlike med ceno na trgu Skupnosti in ceno na svetovnem trgu.

9. Količina sladkorja, ki je lahko upravičena do izvoznega nadomestila, in skupni letni znesek nadomestil sta urejena s sporazumi Svetovne trgovinske organizacije (STO) (v nadaljevanju: sporazumi STO), katerih pogodbenica je Skupnost v skladu s Sklepom Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994[6]. Najpozneje do tržnega leta 2000/2001 je treba količino sladkorja, izvoženega z nadomestilom, in skupni znesek nadomestil omejiti na 1.273.500 ton in 499,1 milijona EUR, kar pomeni zmanjšanje za 20 oziroma 36 % v primerjavi s številkami za tržno leto 1994/1995.

B – *Ureditev pridružitve ČDO k Skupnosti*

10. V členu 3(1)(s) ES je določeno, da dejavnosti Skupnosti vključujejo pridružitev čezmorskih držav in ozemelj, zato da se

4 — UL L 252, str. 1.

5 — Uredba Sveta o skupni ureditvi trgov v sektorju sladkorja (UL L 177, str. 4).

6 — Sklep o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, str. 1).

poveča obseg trgovine in skupno pospeši gospodarski in socialni razvoj.

11. V skladu s členom 299(3) ES in Prilogo II k Pogodbi ES so Aruba in Nizozemski Antili del ČDO.

12. V skladu s členom 182 ES je namen pridruževanja spodbujati gospodarski in socialni razvoj ČDO ter vzpostavljati tesne ekonomske odnose med njimi in Skupnostjo kot celoto. V členu 183(1) ES je natančneje določeno, da države članice obravnavajo trgovino s ČDO kakor medsebojno trgovino v skladu s to pogodbo.

13. Svet je v skladu s členom 187 ES sprejel več sklepov o določitvi podrobnih pravil in postopka pridružitve ČDO k Skupnosti. V obravnavanem primeru je pomemben Sklep Sveta 91/482/EGS z dne 25. julija 1991[7], ki se v skladu s členom 240(1) uporablja od 1. marca 1990 za obdobje deset let.

14. Različne določbe tega sklepa so bile spremenjene s Sklepom Sveta 97/803/ES z dne 24. novembra 1997 o vmesni spremembi Sklepa 91/482[8]. Poleg tega je Svet 25. februarja 2000 podaljšal veljavnost tega sklepa do 28. februarja 2001[9].

15. V skladu s členom 101(1) Sklepa ČDO se proizvodi iz ČDO uvažajo v Skupnost brez carin. V členu 102 navedenega sklepa je dodano, da „[n]e glede na [člen] 108b Skupnost za uvoz proizvodov iz ČDO ne uporablja količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom".

16. Člen 108(1), prva alinea, Sklepa ČDO se sklicuje na Prilogo II k temu sklepu (v nadaljevanju: Priloga II) predvsem v zvezi z opredelitvijo pojma „proizvodi s poreklom". V skladu s členom 1 te priloge se za proizvod šteje, da je iz ČDO, Skupnosti ali afriških, karibskih in pacifiških držav (v nadaljevanju: države AKP), če je bil tam v celoti pridobljen ali zadostno predelan.

7 — Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj k Evropski gospodarski skupnosti (UL L 263, str. 1).

8 — UL L 329, str. 50 (v nadaljevanju skupaj s Sklepom 91/482: Sklep ČDO).

9 — Glej Sklep 2000/169/ES (UL L 55, str. 67).

17. Člen 3(3) Priloge II vsebuje seznam postopkov obdelave ali predelave, ki ne zadostujejo za to, da bi proizvod s poreklom predvsem iz ČDO pridobil lastnost proizvoda s poreklom.

18. V členu 6(2) Priloge II je kljub temu določeno: „[č]e so proizvodi, v celoti pridobljeni v Skupnosti ali državah AKP, obdelani ali predelani v ČDO, se šteje, da so bili v celoti pridobljeni v ČDO". Gre za pravila, imenovana „pravila o kumulaciji porekla v ES/ČDO in AKP/ČDO".

19. V skladu s členom 6(4) Priloge II se ta pravila o kumulaciji porekla v ES/ČDO in AKP/ČDO uporabljajo za „vse postopke obdelave ali predelave, izvedene v ČDO, vključno s postopki, naštetimi v členu 3(3)".

20. S Sklepom 97/803 je bila uporaba teh pravil o kumulaciji naposled omejena z vstavitvijo člena 108b v Sklep 91/482. V členu 108b(1) je določeno, da je „kumulacija porekla v AKP/ČDO iz člena 6 Priloge II dovoljena do letne količine 3000 ton sladkorja". Vendar se s Sklepom 97/803 uporaba teh pravil o kumulaciji porekla v ES/ČDO ni zmanjšala.

II – Sporni zaščitni ukrepi

21. S členom 109(1) Sklepa ČDO je Komisiji dovoljeno sprejeti „potrebne zaščitne ukrepe" v dveh primerih. Prvi primer je, če „uporaba [Sklepa ČDO] povzroči hujše motnje v kateri od gospodarskih panog Skupnosti ali ene ali več držav članic, ali če je ogrožena njihova finančna stabilnost". Drugi primer je, če „pride do težav, ki lahko povzročijo poslabšanje v sektorju, v katerem deluje Skupnost, ali v regiji Skupnosti".

22. Vendar mora Komisija v obeh primerih na podlagi člena 109(2) Sklepa ČDO izbrati „ukrepe, ki bi najmanj motili delovanje pridružitve in Skupnosti". Poleg tega se „ti ukrepi omejijo na tisto, kar je nujno potrebno za odpravo nastalih težav".

23. Komisija je 15. novembra 1999 na podlagi člena 109 Sklepa ČDO sprejela Uredbo (ES) št. 2423/1999 o zaščitnih ukrepih za sladkor, ki spada pod tarifno oznako KN 1701, in mešanice sladkorja in

kakava, ki spadajo pod tarifno oznako KN 1806 10 30 in 1806 10 90 s poreklom v ČDO[10].

24. V preambuli te Uredbe je določeno:

„(1) težave, ki prinašajo tveganje za znatno poslabšanje sektorja sladkorja v Skupnosti, so se pojavile v zadnjih mesecih; razlog za te težave je izrazito povečanje uvoza sladkorja s kumulacijo izvora v ES/ČDO in v obliki mešanic sladkorja in kakava [...] s poreklom v čezmorskih državah in ozemljih od leta 1997 [...];

(2) ta uvoz prinaša tveganje za znatno poslabšanje delovanja skupne ureditve trga sladkorja v Skupnosti in zelo škodljive posledice za gospodarske subjekte v Skupnosti na trgu sladkorja;

(3) ravnotežje delovanja ureditve trga bi bilo lahko znatno porušeno; poraba sladkorja na trgu Skupnosti je ustaljena; tako vsak uvoz sladkorja v Skupnost po ceni, ki je nižja od intervencijske, ustrezno količino skupnostnega sladkorja, ki ga ni mogoče prodati na tem trgu, preusmeri v izvoz; nadomestila za ta sladkor se plačajo v breme proračuna Skupnosti (do danes okoli 520 EUR na tono). Ta izvoz je količinsko omejen s sporazumi GATT: ta uvoz tako zmanjšuje možnost, da se sladkor, ki presega kvoto, izvozi; za usklajevanje s tem bi bilo treba določiti znižanje proizvodnih kvot v Skupnosti;

(4) tudi gospodarskim subjektom v Skupnosti v sektorju sladkorja lahko škoduje navedeni povečani izvoz. Pravzaprav sta za skupno ureditev trga značilna po eni strani načelo samofinanciranja v breme skupnostnih proizvajalcev sladkorja, prodaja presežkov v Skupnosti proizvedenega sladkorja – predvsem z izvoznimi nadomestili – in po drugi strani najnižja cena, ki jo morajo evropski proizvajalci sladkorja plačati za sladkorno peso, ki je njegova primarna surovina. Tak povečan uvoz sladkorja kot takega oziroma v obliki proizvodov z veliko vsebnostjo sladkorja po cenah, ki so nižje od cen, po katerih lahko skupnostni proizvajalci prodajajo primerljive proizvode, občutno ruši ravnotežje dejavnosti podjetij v Skupnosti, ki zaradi omejitev, vzpostavljenih s skupno kmetijsko politiko v korist kmetov, ne morejo konkurirati uvoženim proizvodom;

10 — UL L 294, str. 11.

(5) zaradi povečanja količine izvoza z nadomestili obstaja poleg tega tveganje povečanja [stroškov] na enoto za izvoz sladkorja pod kvoto in, posledično, zneska proizvodne dajatve v breme skupnostnih proizvajalcev sladkorja."

25. Komisija se je torej odločila, da za uvoz sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO določi najnižjo ceno. V členu 1(1) Uredbe št. 2423/1999 je določeno:

„Pogoj za sprostitev proizvodov, ki spadajo pod tarifno oznako KN 1701, s kumulacijo porekla v ES/ČDO, prostih uvoznih dajatev, v prosti promet v Skupnosti je, da uvozna cena nepakiranega blaga, faza cif, [...] ni nižja od intervencijske cene, ki se uporablja za zadevne proizvode."

26. Komisija se je za mešanice sladkorja in kakava, ki spadajo pod tarifno oznako KN 1806 10 30 in 1806 10 90 (v nadaljevanju: mešanice), odločila, da za njihovo dajanje v prosti promet v Skupnosti uvede postopek nadzora Skupnosti iz člena 308d Uredbe (EGS) št. 2454/93[11], kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1427/97 z dne 13. julija 1997[12].

27. V skladu s členom 3 Uredbe št. 2423/1999 je ta uredba veljala od 16. novembra 1999 do 29. februarja 2000.

28. Komisija je 29. februarja 2000 prav tako na podlagi člena 109 Sklepa ČDO sprejela Uredbo (ES) št. 465/2000 o zaščitnih ukrepih za uvoz proizvodov iz ČDO iz sektorja sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO[13].

29. V preambuli tega akta je določeno:

„(1) Komisija je ugotovila, da se uvoz sladkorja (oznaka KN 1701) in mešanic

11 — Uredba Komisije z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 253, str. 1).

12 — UL L 196, str. 31. V postopku, uvedenem v členu 308d te uredbe, se od držav članic zahteva, da „Komisiji predlož[ijo] enkrat mesečno ali pogosteje [...] podrobne podatke o količinah proizvodov, ki so bili v predhodnem mesecu sproščeni v prosti promet v okviru preferencialnih tarifnih režimov".

13 — UL L 56, str. 39.

[...] s poreklom v [ČDO] zelo povečuje od leta 1997, predvsem za kumulacijo porekla v ES/ČDO. Ta uvoz se je z 0 ton leta 1996 povečal na 48.000 ton leta 1999 [...].

[...]

(4) Na trgu sladkorja Skupnosti so se v zadnjih letih pojavile težave. Na tem trgu je presežek. Poraba sladkorja je ustaljena na ravni 12,7 milijona ton na leto. Proizvodnja je med 16,7 in 17,8 milijona ton. Torej vsak uvoz sladkorja v Skupnost ustrezno količino skupnostnega sladkorja, ki ga ni mogoče prodati na tem trgu, preusmeri v izvoz; nadomestila za ta sladkor – v meji določenih kvot – se plačajo v breme proračuna Skupnosti (do danes okoli 520 EUR na tono). Vendar je izvoz z nadomestili količinsko omejen s sporazumom o kmetijstvu, sklenjenim na Urugvajskem krogu pogajanj, in zmanjšan z 1.555.600 ton za tržno leto 1995/1996 na 1.273.500 ton za tržno leto 2000/2001.

(5) Te težave grozijo, da bodo povzročile velike motnje ravnotežja skupne ureditve trga (SUT) sladkorja. Za tržno leto 2000/2001, ki se začne 1. julija 2000, je na podlagi najprevidnejših ocen, ki so trenutno na voljo, predvideno znižanje proizvodnih kvot proizvajalcem Skupnosti za okoli 500.000 ton [...]. Vsak dodaten uvoz sladkorja in proizvodov z visoko koncentracijo sladkorja s poreklom v ČDO bo zahteval še večje znižanje kvot proizvajalcem v Skupnosti in torej še večjo izgubo njihovega dohodka."

30. Komisija se je torej odločila, da omeji kumulacijo porekla v ES/ČDO iz člena 6 Priloge II k Sklepu ČDO na 3340 ton sladkorja za sladkor in mešanice.

31. V skladu s členom 3 Uredbe št. 465/2000 je ta uredba veljala od 1. marca do 30. septembra 2000.

32. Komisija je 29. septembra 2000, še vedno na podlagi člena 109 Sklepa ČDO, sprejela Uredbo (ES) št. 2081/2000 o izvajanju zaščitnih ukrepov v zvezi z uvozom proizvodov iz sektorja sladkorja iz ČDO s kumulacijo porekla v ES/ČDO[14].

14 — UL L 246, str. 64.

33. V preambuli tega akta je določeno:

„(1) Komisija je ugotovila, da se je uvoz sladkorja (oznaka KN 1701) in mešanic [...] s poreklom v [ČDO] zelo povečal od leta 1997 do leta 1999 [...]. Ta uvoz se je z 0 ton leta 1996 povečal na 53.000 ton leta 1999 [...].

[...]

(4) Na trgu sladkorja Skupnosti so se v zadnjih letih pojavile težave. Na tem trgu je presežek. Poraba sladkorja je ustaljena na ravni 12,8 milijona ton na leto. Proizvodnja v okviru kvote je okoli 14,3 milijona ton na leto. Torej vsak uvoz sladkorja v Skupnost ustrezno količino skupnostnega sladkorja, ki ga ni mogoče prodati na tem trgu, preusmeri v izvoz; nadomestila za ta sladkor – v meji določenih kvot – se plačajo v breme proračuna Skupnosti (do danes okoli 520 EUR na tono). Vendar je izvoz z nadomestili količinsko omejen s sporazumom o kmetijstvu, sklenjenim na Urugvajskem krogu pogajanj, in zmanjšan z 1.555.600 ton za tržno leto 1995/1996 na 1.273.500 ton za tržno leto 2000/2001.

(5) Te težave grozijo, da bodo povzročile velike motnje ravnotežja skupne ureditve trga (SUT) sladkorja. Za tržno leto 2000/2001 se je Komisija odločila, da bo znižala proizvodne kvote proizvajalcem v Skupnosti za okoli 500.000 ton [...]. Vsak dodaten uvoz sladkorja in proizvodov z visoko koncentracijo sladkorja s poreklom v ČDO bo zahteval še večje znižanje kvot proizvajalcem v Skupnosti in torej še večjo izgubo njihovega dohodka.

(6) Posledično še vedno obstajajo težave, ki lahko povzročijo poslabšanje v sektorju, v katerem deluje Skupnost [...]."

34. Komisija je torej omejila kumulacijo porekla v ES/ČDO na 4848 ton sladkorja za sladkor in mešanice.

35. V skladu s členom 3 Uredbe št. 2081/2000 je ta uredba veljala od 1. oktobra 2000 do 28. februarja 2001.

III – Postopek in predlogi strank

36. Kraljevina Nizozemska je pri sodnem tajništvu Sodišča 29. januarja 2000 (C-26/00), 12. maja 2000 (C-180/00) in 6. decembra 2000 (C-452/00) vložila tožbe zoper uredbe št. 2423/1999, 465/2000 in 2081/2000 (v nadaljevanju: izpodbijane uredbe ali sporne uredbe).

37. Kraljevina Nizozemska Sodišču predlaga, naj razglasi te uredbe za nične in Komisiji naloži plačilo stroškov postopkov.

38. Komisija, ki je tožena stranka, in Kraljevina Španija, ki je intervenientka, predlagata, naj se tožbe zavrnejo in Kraljevini Nizozemski naloži plačilo stroškov. Francoska republika, ki ji je bila dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije v zadevi C-180/00, ni predložila stališč.

IV – Tožbe

39. Nizozemska vlada v vseh treh zadevah podaja tri enake tožbene razloge:

— kršitev člena 109(1) Sklepa ČDO;

— kršitev člena 109(2) Sklepa ČDO in

— kršitev obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES.

40. Kraljevina Nizozemska v združenih zadevah C-180/00 in C-452/00 podaja dodaten tožbeni razlog, ki se nanaša na zlorabo pooblastil.

41. Najprej bom preučil tožbena razloga, ki se nanašata na kršitev določb člena 109 Sklepa ČDO (točki A in B), nato tožbeni razlog, ki se nanaša na zlorabo pooblastil (točka C), in nazadnje tožbeni razlog, ki se nanaša na obveznost obrazložitve (točka D).

A – *Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 109(1) Sklepa ČDO*

42. Nizozemska vlada v okviru prvega tožbenega razloga trdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je menila, da so pogoji iz člena 109(1) Sklepa ČDO v obravnavanem primeru izpolnjeni. Ta tožbeni razlog je sestavljen iz šestih delov, ki jih bom preučil drugega za drugim.

43. Najprej je treba na kratko opozoriti na obseg nadzora, ki se lahko izvaja nad odločbo, sprejeto na podlagi člena 109 Sklepa ČDO.

44. Institucije Skupnosti imajo na podlagi ustaljene sodne prakse široko pooblastilo za odločanje po prostem preudarku za izvajanje člena 109 Sklepa ČDO[15]. Ta pravica zadeva ne samo nujnost in možnost ukrepanja na podlagi te določbe[16], ampak tudi naravo in obseg ukrepov, ki jih je treba sprejeti[17].

45. Kot sem navedel že drugje,[18] je priznavanje takega pooblastila utemeljeno s tem, da morajo institucije za izvajanje člena 109 Sklepa ČDO običajno opravljati arbitraže med različnimi interesi in odločati med možnostmi v okviru političnih izbir, ki so v njihovi pristojnosti[19]. To pooblastilo za odločanje po prostem preudarku torej ustreza političnim odgovornostim, ki jih člen 109 Sklepa ČDO podeljuje institucijam Skupnosti[20].

46. V skladu z ustaljeno sodno prakso priznanje takega pooblastila zahteva omejitev sodnega nadzora. Sodišče namreč meni, da je treba v tem primeru sodni nadzor omejiti na preverjanje upoštevanja postopkovnih pravil

15 — Glej zlasti sodbi z dne 11. februarja 1999 v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (C-390/95 P, Recueil, str. I-769, točka 48) in z dne 22. novembra 2001 v zadevi Nizozemska proti Svetu (C-110/97, Recueil, str. I-8763, točki 61 in 62, in C-301/97, Recueil, str. I-8853, točki 73 in 74).

16 — Glej sodbi Sodišča prve stopnje z dne 14. septembra 1995 v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (T-480/93 in T-483/93, Recueil, str. II-2305, točka 122), potrjeno z zgoraj navedeno sodbo Sodišča Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji, in z dne 10. februarja 2000 v združenih zadevah Nizozemski Antili proti Komisiji (T-32/98 in T-41/98, Recueil, str. II-201, točka 78).

17 — Glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 92) in navedene sklice.

18 — Glej moje sklepne predloge v združenih zadevah Rica Foods proti Komisiji (C-40/03 P in C-41/03 P, ki tečeta pred Sodiščem, točke 44, 45 in 50).

19 — Glej na primer sodbo z dne 8. februarja 2000 v zadevi Emesa Sugar (C-17/98, Recueil, str. I-675, točka 53) in zgoraj navedeno sodbo Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 63, in C-301/97, točke od 64 do 68 in 75).

20 — V tem smislu glej v zvezi z drugimi predpisi Skupnosti tudi sodbi z dne 21. februarja 1990 v združenih zadevah Wuidart in drugi (od C-267/88 do C-285/88, Recueil, str. I-435, točka 14) in z dne 26. junija 1990 v zadevi Zardi (C-8/89, Recueil, str. I-2515, točka 11) ter sodbo Sodišča prve stopnje z dne 5. junija 1996 v zadevi NMB France in drugi proti Komisiji (T-162/94, Recueil, str. II-427, točka 70).

in pravil glede obrazložitve, pravilnosti ugotovljenega dejanskega stanja, ki se upošteva pri sporni odločitvi, neobstoja očitne napake pri presoji ali neobstoja zlorabe pooblastil[21].

47. Kot je poudaril generalni pravobranilec Poiares Maduro[22], omejitev torej ne zadeva obsega sodnega nadzora, ker nadzor v vseh primerih zajema različne napake, navedene v členu 230 ES, in sicer nepristojnost, bistveno kršitev postopka, kršitev pravnega pravila in zlorabo pooblastil. Omejitev se nanaša predvsem na *intenzivnost* nadzora, tako da sodišče preverja samo, ali ne obstajajo očitne kršitve in napake pri upoštevanju veljavnega prava in presoji upoštevnih dejstev.

48. Zdi se mi, da se intenzivnost sodnega nadzora spreminja glede na to, ali gre za politično ali tehnično pooblastilo za odločanje po prostem preudarku[23]. Čeprav je nadzor sodišča v obeh primerih jasno omejen na „očitno napako", se mi glede na sodno prakso zdi, da je nadzor sodišča manj izčrpen, če je bil kot v obravnavanem primeru zadevni akt sprejet, ker je institucija izvajala politično pooblastilo za odločanje po prostem preudarku.

49. Zato je treba očitke, ki jih je navedla nizozemska vlada, preučiti z vidika teh načel.

50. Nizozemska vlada v prvem delu svojega tožbenega razloga trdi, da količine sladkorja in mešanic, uvožene iz ČDO, ne upravičujejo sprejetja zaščitnih ukrepov na podlagi člena 109 Sklepa ČDO. Pojasnjuje, da je na podlagi statističnih podatkov Statističnega urada Evropskih skupnosti (Eurostat) uvoz sladkorja in mešanic leta 1999 znašal 51.618,3 oziroma 18.021,9 tone. Vendar so te količine majhne, če jih primerjamo z drugimi podatki, kajti:

— glede na oceno Nederlands Economisch Instituut (nizozemski ekonomski inštitut) iz leta 1997 naj bi bila največja

21 — Kot novejši primer glej sodbo z dne 8. maja 2003 v združenih zadevah Italija in SIM 2 Multimedia proti Komisiji (C-328/99 in C-399/00, Recueil, str I-4035, točka 39). Sodišče na posebnem področju člena 109 Sklepa ČDO običajno uporablja drugačno formulacijo. Trdi, da se mora „ob takem pooblastilu Sodišče Skupnosti omejiti na presojo, ali izvajanje tega pooblastila ni obremenjeno z očitno napako oziroma zlorabo pooblastila, in še ali institucije Skupnosti niso očitno prestopile meja svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku" (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo z dne 11. februarja 1999 v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji, točka 48, ter zgoraj navedeni sodbi Nizozemska proti Svetu, C-110/97, točki 61 in 62, in C-301/97, točki 73 in 74). Ta formulacija se mi kljub temu zdi manj pravilna kot formulacija, navedena v točki 46 teh sklepnih predlogov, ker v njej ni navedeno preverjanje nekaterih elementov, kot so pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja ali upoštevanje postopkovnih pravil in pravil glede obrazložitve. Poleg tega ni očitna razlika med primerom „očitne napake" in primerom, ko je institucija „očitno prestopila meje svojega pooblastila za presojo po prostem preudarku".

22 — Sklepni predlogi v zadevi Komisija proti max.mobil (C-141/02 P, ki poteka pred Sodiščem, točki 77 in 78).

23 — Glede tega razlikovanja glej moje sklepne predloge v združenih zadevah Rica Foods proti Komisiji (C-40/03 P in C-41/03 P, ki teče pred Sodiščem, točke od 45 do 49).

izvozna zmogljivost ČDO od 100.000 do 150.000 ton;

— skupna proizvodnja sladkorja v Skupnosti je od 16,7 do 17,8 milijona ton, tako da sporni uvoz predstavlja samo 0,4 % proizvodnje Skupnosti, in

— preferencialni uvoz sladkorja iz držav AKP in Indije znaša 1,7 milijona ton oziroma 279.000 ton, tako da sporni uvoz predstavlja samo 3 % tega preferencialnega uvoza.

51. Nizozemska vlada meni, da sporni uvoz torej ne more pomeniti tveganja motenj skupne ureditve trga sladkorja v smislu člena 109(1) Sklepa ČDO.

52. Sodišče je ta prvi očitek nekako že preučilo v zgoraj navedeni sodbi Emesa Sugar.

53. Vemo, da je bil Sodišču v tej zadevi predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe o presoji veljavnosti določb Sklepa 97/803 o uvedbi kvote 3000 ton za sladkor s kumulacijo porekla v AKP/ČDO[24]. Predložitveno sodišče je predvsem spraševalo, ali je sprejetje te kvote, upravičeno zaradi grožnje, ki jo prosti dostop proizvodov ČDO in ohranitev pravila kumulacije porekla v AKP/ČDO pomenita za skupno ureditev trga sladkorja[25], združljivo z načelom sorazmernosti[26]. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je v zvezi s tem izrecno opozorila Sodišče, da je uvoz sladkorja iz ČDO majhen, ker uvoz iz vseh ČDO predstavlja manj kot 4 % preferencialnega uvoza predvsem iz držav AKP[27].

54. Generalni pravobranilec Ruiz-Jarabo Colomer ni upošteval te trditve in v sklepnih predlogih navedel:[28]

„[...] Kot kažejo podatki, ki jih je predložila Komisija [...], je zdaj na evropskem trgu sladkorja negotovo ravnotežje. Zaradi naložitve kvot znaša proizvodnja sladkorne pese v Skupnosti 13,4 milijona ton, kar presega količino porabljenega sladkorja v Skupnosti,

24 — Glej točko 20 teh sklepnih predlogov.
25 — Glej Sklep 97/803 (sedma uvodna izjava).
26 — Zgoraj navedena sodba Emesa Sugar (točka 51).
27 — Ibidem (točka 52).
28 — Točke od 86 do 88.

ki znaša približno 12,7 milijona ton. Poleg tega Skupnost uvaža iz AKP 1,3 milijona ton trsnega sladkorja zaradi posebnega povpraševanja po tej vrsti. Zaradi sporazumov, sklenjenih v Svetovni trgovinski organizaciji (STO), mora Skupnost dovoliti uvoz 400.000 ton sladkorja iz tretjih držav.

Ker je skupno povpraševanje po sladkorju v Skupnosti manjše od ponudbe, je del razpoložljivega sladkorja namenjen izvozu. Vendar je zaradi velike razlike med ceno na svetovnem trgu in ceno v Skupnosti (ta predstavlja približno 300 % prve cene) ta prodaja upravičena do subvencij v obliki izvoznih nadomestil. Znesek teh nadomestil trenutno znaša 470 EUR na tono. Tudi največja količina sladkorja, ki se lahko izvozi s subvencijami, je bila predmet sporazumov v okviru STO. V prihodnjih letih se bo ta zgornja meja zmanjšala za 20 %.

[...]

[Ob upoštevanju teh dejstev] ne verjamem, da je rešitev, ki jo je sprejel Svet, nesorazmerna. Zgoraj navedene številke kažejo, da [...] je na trgu Skupnosti presežek in da je ravnotežje ogroženo samo zaradi subvencioniranega izvoza. Vsaka dodatna količina sladkorja, ki dostopa na ta trg, naj bi institucije Skupnosti prisilila k povečanju zneska izvoznih subvencij (v zgoraj navedenih mejah) ali zmanjšanju kvot evropskim proizvajalcem. Vsekakor bi skupna ureditev trga doživela hude motnje, ki so v nasprotju s cilji skupne kmetijske politike."

55. Sodišče je sprejelo to sklepanje, saj je v točki 56 zgoraj navedene sodbe Emesa Sugar odločilo:

„[...] iz spisa izhaja, da je ob sprejetju Sklepa 97/803 po eni strani obstajal presežek skupnostne proizvodnje sladkorne pese v primerjavi s količino, porabljeno v Skupnosti, ki sta se ji pridružila še uvoz trsnega sladkorja iz držav AKP zaradi zadovoljevanja posebnega povpraševanja po tem proizvodu in obveznost Skupnosti, da uvozi določeno količino sladkorja iz tretjih držav na podlagi sporazumov, sklenjenih v okviru STO. Po drugi strani je morala Skupnost subvencionirati izvoz sladkorja v obliki izvoznih nadomestil in v mejah sporazumov, sklenjenih v okviru STO. V teh razmerah je Svet lahko upravičeno menil, da bi vsaka dodatna količina sladkorja, *čeprav neznatna v primerjavi s proizvodnjo v Skupnosti*, ki bi prišla na trg Skupnosti, njene institucije prisilila k

povečanju zneska izvoznih nadomestil [...] ali znižanju kvot evropskim proizvajalcem, in da bi ti ukrepi, ki nasprotujejo ciljem skupne kmetijske politike, povzročili motnje v skupni ureditvi trga sladkorja [...]"[29].

56. Dodajmo, da je leta 1997 ob sprejetju Sklepa 97/803 uvoz sladkorja in mešanic iz ČDO znašal 10.372,2 tone oziroma 877,7 tone[30].

57. Vendar je isti uvoz ob sprejetju spornih uredb leta 1999 znašal 53.519,9 tone oziroma 14.020 ton[31].

58. Ne vem, kako bi lahko v teh okoliščinah upoštevali trditev nizozemske vlade. Ker je Sodišče februarja 2000 odločilo, da uvoz sladkorja v višini 10.000 ton pomeni tveganje motenj za skupno ureditev trga sladkorja, je treba v tem primeru toliko bolj upravičeno sklepati, da Komisija ni storila nobene očitne napake pri presoji, ko je menila, da od petdo petnajstkrat večji uvoz pomeni „težave" in tveganje „poslabšanja" za isto skupno ureditev trga.

59. Drugi del zadeva samo Uredbo št. 2423/1999[32]. Nizozemska vlada nasprotuje trditvi, da so se sladkor in mešanice iz ČDO v Skupnosti prodajali po ceni, nižji od intervencijske cene (kar zadeva sladkor) ali od cene, ki jo zaračunavajo proizvajalci Skupnosti (kar zadeva mešanice in primerljive proizvode). Trdi, da Komisija ni podala niti najmanjšega dokaza o tem dejstvu.

60. Res je, kot poudarja Kraljevina Nizozemska, da Komisija ni dokazala, da so se sladkor in mešanice iz ČDO uvažali po ceni, ki je nižja od intervencijske cene na trgu Skupnosti. Glede sladkorja trdi, da je v odgovoru na tožbo[33] navedla, da se je oprla na „dvom" v zvezi s tem. Kar zadeva mešanice, iz spisa izhaja, da se je oprla na informacije, zbrane pri gospodarskih subjektih v Skupnosti[34], ki pa jih je Kraljevina Nizozemska uradno

29 — Moj poudarek.

30 — Statistični podatki Eurostata za izvoz iz ČDO v Skupnosti za proizvode, ki spadajo pod tarifno oznako KN 1806 10 30, 1806 10 90 in 1701, za obdobje 1991–2000 (priloga k intervencijski vlogi Kraljevine Španije v zadevah C-26/00, C-180/00 in C-452/00).

31 — Idem.

32 — Glej tožbo v zadevi C-26/00 (točka 52).

33 — Točke 5, 7 in 26.

34 — Glej dokumenta „Ponudbe proizvodov z Arube" in „Listado de preparaciones" (prilogi 3a in 3b k tožbi v zadevi C-26/00).

izpodbijala v postopku, določenem v Prilogi IV k Sklepu ČDO[35].

61. Vendar se mi zdi, da ta pomanjkljivost, čeprav je resna, ne more povzročiti razglasitve ničnosti Uredbe št. 2423/1999. Iz obrazložitve tega akta in tudi njegovega okvira[36] namreč izhaja, da je Komisija v tej uredbi menila, da povečanje spornega uvoza povzroča več sklopov „težav".

62. Prvi sklop težav je tveganje poslabšanja delovanja skupne ureditve trga sladkorja[37]. Komisija opozarja, da zaradi stalnosti porabe sladkorja v Skupnosti naraščajoči uvoz sladkorja iz ČDO zahteva ustrezno povečanje izvoza skupnostnega sladkorja, ki je upravičen do subvencij. Vendar je ta subvencionirani izvoz količinsko omejen s sporazumi STO. Sporni uvoz torej lahko povzroči zmanjšanje možnosti izvoza skupnostnega sladkorja in posledično zmanjšanje proizvodnih kvot Skupnosti.

63. Drugi sklop težav je škoda, ki jo ta uvoz lahko povzroči gospodarskim subjektom Skupnosti v sektorju sladkorja[38]. Komisija pojasnjuje, da če se sladkor iz ČDO uvaža po ceni, nižji od intervencijske cene, proizvajalci Skupnosti ne morejo več konkurirati temu uvozu, ker morajo sami plačevati najnižjo ceno za surovine za svoje proizvode, in sicer za sladkorno peso[39]. Še več, sporni uvoz lahko povzroči povečanje količine subvencioniranega izvoza in tako povečanje stroškov, povezanih s tem izvozom, kar se posledično odraža v zvišanju proizvodnih dajatev, ki gredo v breme proizvajalcev Skupnosti[40].

64. Iz tega sledi, da je uvoz sladkorja in mešanic iz ČDO po ceni, nižji od intervencijske cene, samo eden od elementov, ki so upravičevali sprejetje Uredbe št. 2423/1999.

65. V teh okoliščinah se mi zdi, da drugi del tega tožbenega razloga ni pomemben. Kljub domnevi, da se sporni uvoz ni izvajal po ceni, nižji od intervencijske cene, in da je Komisija torej storila napako v zvezi s tem vprašanjem, bi zaščitni ukrep, določen z Uredbo št. 2423/1999, vsekakor ostal upravičen, ker

35 — Glej na primer dopis, ki ga je Komisiji poslalo stalno predstavništvo Nizozemske pri Evropski uniji 2. julija 1999 (priloga 4 k tožbi v zadevi C-26/00).

36 — Glej zlasti Sporočilo Komisije z dne 23. junija 1999 in pojasnilo nizozemske vlade na podlagi razprave Sveta o zaščitnih ukrepih, sprejetih z Uredbo št. 2423/1999 (prilogi 2 in 5a k tožbi v zadevi C-26/00).

37 — Uredba št. 2423/1999 (druga in tretja uvodna izjava).

38 — Ibidem (druga uvodna izjava).

39 — Ibidem (četrta uvodna izjava).

40 — Ibidem (peta uvodna izjava).

je ta uvoz lahko povzročal tveganje, da bodo institucije prisiljene povečati količino subvencioniranega izvoza ali zmanjšati kvote evropskim proizvajalcem, kar bi v skladu z zgoraj navedeno sodbo Emesa Sugar[41] pomenilo motnje skupne ureditve trga sladkorja.

66. Zato mislim, da je treba drugi del tega tožbenega razloga zavrniti.

67. Tretji del se nanaša na trditev Komisije, da naj bi uvoz sladkorja in mešanic iz ČDO zavezoval institucije k ustreznemu povečanju izvoza skupnostnega sladkorja.

68. Nizozemska vlada poudarja, da se proizvodnja in poraba sladkorja v Skupnosti iz leta v leto toliko spreminjata, da bi bilo napačno trditi, kot trdi Komisija, da vsak dodatni uvoz sladkorja „ustrezno količino skupnostnega sladkorja, ki ga ni mogoče prodati na tem trgu, preusmeri v izvoz“[42]. Čeprav bi bilo tako, vsekakor ni zanesljivo, da bi bil zadevni izvoz subvencioniran, kot trdi Komisija v izpodbijanih uredbah.

69. Kar zadeva mešanice, Kraljevina Nizozemska dodaja, da skupna ureditev trga ne more biti motena zaradi uvoza teh proizvodov, ker v skladu s členom 1(1) Uredbe št. 2038/1999 kakav ne spada v navedeno ureditev trga.

70. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je skupnostni trg sladkorja trg s presežkom: skupnostna proizvodnja sladkorja A in B, in sicer sladkorja, ki se lahko prodaja na trgu Skupnosti in je upravičen do izvoznih nadomestil, že presega porabo sladkorja v Skupnosti[43]. Poleg tega, kot je Sodišče poudarilo v zgoraj navedeni sodbi Emesa Sugar[44], mora Skupnost uvoziti določeno količino sladkorja iz tretjih držav na podlagi sporazumov STO.

41 — Točki 40 in 56.

42 — Uredba št. 2423/1999 (tretja uvodna izjava), Uredba št. 465/2000 (četrta uvodna izjava) in Uredba št. 2081/2000 (četrta uvodna izjava).

43 — Med številnimi viri glej posebno poročilo št. 20/2000 Računskega sodišča o upravljanju skupne ureditve trgov v sektorju sladkorja, ki so mu priloženi odgovori Komisije (UL 2001, C 50, str. 1, graf 2).

44 — Točka 56.

71. V teh okoliščinah ni pomembno dejstvo, da se proizvodnja in poraba sladkorja v Skupnosti lahko iz leta v leto nekoliko spreminjata. Dokler se proizvodnja sladkorja v Skupnosti ne bo zmanjšala, bo vsak dodaten uvoz sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO povečal presežek sladkorja na trgu Skupnosti in povzročil povečanje izvoza. Komisija torej ni storila nobene očitne napake pri presoji, ko je menila, da vsak dodaten uvoz sladkorja v Skupnost „ustrezno količino skupnostnega sladkorja, ki ga ni mogoče prodati na tem trgu, preusmeri v izvoz“[45].

72. Po mojem mnenju Komisija tudi ni storila očitne napake pri presoji, ko je trdila, da je ta izvoz subvencioniran. Kot je Sodišče prve stopnje poudarilo v točki 119 sodbe Rica Foods II, lahko predvidevamo, da bo zaradi presežka na trgu Skupnosti uvoženi sladkor iz ČDO nadomestil skupnostni sladkor, ki ga bo treba izvoziti zaradi ohranitve ravnotežja skupne ureditve trga.

73. Kar zadeva predvsem mešanice, je res, da ne spadajo v skupno ureditev trga sladkorja, kot je razvidno iz člena 1(1) Uredbe št. 2038/1999. Vendar v nasprotju s trditvijo nizozemske vlade to dejstvo ne dokazuje, da uvoz mešanic iz ČDO ne pomeni nobenega tveganja za delovanje skupne ureditve trga v sektorju sladkorja.

74. Ni sporno, da imajo te mešanice običajno visoke koncentracije sladkorja, tako da sporni uvoz lahko vpliva na možnost proizvajalcev Skupnosti, da prodajo sladkor proizvajalcem teh mešanic. Poleg tega se zdi, da je Komisija v preteklosti že sprejela ukrepe za zmanjšanje tveganja, ki ga za skupno ureditev trga lahko pomeni povečanje uvoza proizvodov z visoko vsebnostjo sladkorja, v obravnavanem primeru brezalkoholnih pijač[46].

75. Ob upoštevanju vseh teh dejstev je treba zavrniti tudi tretji del tega tožbenega razloga.

45 — Uredba št. 2423/1999 (tretja uvodna izjava), Uredba št. 465/2000 (uvodna izjava 4) in Uredba št. 2081/2000 (četrta uvodna izjava).

46 — Glej zlasti Sporazum v obliki izmenjave pisem med Evropsko skupnostjo na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi strani o Protokolu št. 2 k Sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo (UL 2000, L 76, str. 12).

76. Nizozemska vlada v četrtem delu trdi, da sporni uvoz ne pomeni nobene težave z vidika obveznosti, ki za Skupnost izhajajo iz sporazumov STO. Nizozemska vlada, ki se opira na sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1999 v zadevi Emesa Sugar proti Komisiji[47], opozarja, da je Komisija imela zadosten manevrski prostor, da bi sprejela povečanje uvoza sladkorja in mešanic iz ČDO do leta 2000.

77. Po mojem mnenju tega četrtega dela ni mogoče sprejeti.

78. Najprej je treba poudariti, da sporazumi STO, čeprav dejansko vsebujejo omejitev subvencioniranega izvoza, kljub temu ne vsebujejo nobene obveznosti, da bi morala biti odobrena količina izrabljena. Cilj sporazumov STO je namreč postopno zmanjšati subvencionirani izvoz. V teh okoliščinah mislim, da se je Komisija, ne da bi storila očitno napako pri presoji, lahko odločila omejiti uvoz sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO, tudi če bo dodatni izvoz, ki bi ga povzročil ta uvoz, ostal pod zgornjo mejo, določeno v sporazumih STO[48].

79. Nato, videli smo, da je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Emesa Sugar odločilo, da glede na presežek na trgu Skupnosti in zavez Skupnosti vsak dodaten uvoz sladkorja lahko povzroči motnje delovanja skupne ureditve trga sladkorja, ker bi bile institucije Skupnosti prisiljene povečati znesek izvoznih subvencij (v okviru zgornjih meja, določenih v sporazumih STO) ali zmanjšati kvote evropskim proizvajalcem[49]. Zato, čeprav bi se izkazalo, da sporazumi STO dejansko ponujajo možnost, da se dovoli sporni uvoz, ostaja dejstvo, da nizozemska vlada ni dokazala, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je menila, da večji uvoz sladkorja in mešanic s kumulacijo porekla v ES/ČDO pomeni tveganje poslabšanja skupne ureditve trga sladkorja[50].

80. Tudi peti del zadeva posledice spornega uvoza za delovanje skupne ureditve trga sladkorja. Nizozemska vlada v zvezi s tem izraža resen dvom, da je Komisija ob sprejetju uredb št. 2423/1999 in 465/2000 dejansko nameravala zmanjšati proizvodne kvote, kot je navedla v teh aktih. Vsekakor meni, da to zmanjšanje zaradi spornega uvoza ni bilo potrebno.

47 — T-44/98 R II, Recueil, str. II-1427, točka 107.

48 — V tem smislu glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 6. decembra 2001 v zadevi Emesa Sugar proti Svetu (T-43/98, Recueil, str. II-3519, točki 147 in 148).

49 — Točka 56.

50 — Glej v tem smislu sodbo Rica Foods II (točka 139).

81. Ta peti razlog je treba zavrniti zaradi pomanjkanja dokazov. Nizozemska vlada namreč ni navedla nobenega dokaza, da je Komisija nameravala zmanjšati proizvodne kvote ob sprejetju uredb št. 2423/1999 in 465/2000.

82. Dogodki po sprejetju teh uredb vsekakor izpodbijajo to trditev, ker je Komisija 29. septembra 2000 dejansko sprejela Uredbo (ES) št. 2073/2000[51] o zmanjšanju proizvodnih kvot za 498.800 ton za sladkor A in B za tržno leto 2000/2001. V drugi uvodni izjavi te uredbe je pojasnjeno, da je bilo to zmanjšanje sprejeto, ker so „napovedi za tržno leto 2000/2001 dokaz[ovale] obstoj izvozne količine, ki [je] presega[la] največjo količino, ki je za to tržno leto določena v sporazumih [STO]".

83. Za konec nizozemska vlada v šestem delu trdi, da sporni uvoz dejansko ni povzročil škode proizvajalcem Skupnosti. Kot prvo, izvozna nadomestila naj bi financiral Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS), torej proračun Skupnosti in ne proizvajalci Skupnosti. Kot drugo, sladkor C se je leta 1999 prodajal proizvajalcem v ČDO po skoraj dvakrat višji ceni od cene na svetovnem trgu, kar naj bi proizvajalcem Skupnosti omogočilo velike dobičke. Navsezadnje naj Komisija ne bi nikakor dokazala, da je vsaka uvožena tona sladkorja iz ČDO povzročila ustrezno zmanjšanje prodaje evropskih proizvajalcev.

84. Po mojem mnenju te različne trditve ne morejo dokazati, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je menila, da bi sporni uvoz lahko imel škodljive učinke za gospodarske subjekte v Skupnosti.

85. Predvsem sta Sodišče[52] in Sodišče prve stopnje[53] že odločili, da položaj, ko je zmanjšanje proizvodnih kvot nujno, pomeni tveganje „poslabšanja v sektorju, v katerem deluje Skupnost" v smislu člena 109(1) Sklepa ČDO, ker tako zmanjšanje neposredno vpliva na dohodke proizvajalcev v Skupnosti.

86. Vemo tudi, da je v skladu s členom 18 Uredbe št. 2038/1999 izvoz sladkorja A in B lahko upravičen do izvoznih nadomestil. V

51 — Uredba za tržno leto 2000/2001 o znižanju zajamčene količine po proizvodnih kvotah za sektor sladkorja in predvidenih največjih potreb rafinerij sladkorja po sistemu preferencialnih uvozov (UL L 246, str. 38).

52 — Zgoraj navedena sodba Emesa Sugar (točki 40 in 56).

53 — Sodba Rica Foods II (točka 124).

nasprotju s trditvijo nizozemske vlade ta nadomestila financirajo predvsem proizvajalci Skupnosti s proizvodnimi dajatvami, ki jih vsako leto določi Komisija[54]. Komisija torej ni storila nobene napake pri presoji, ko je menila, da sporni uvoz lahko povzroči povečanje količine subvencioniranega izvoza in posledično zvišanje proizvodne dajatve, ki jo plačujejo proizvajalci Skupnosti[55].

87. Kar zadeva ceno sladkorja C, nizozemska vlada ni predložila nobenega dokaza, na podlagi katerega bi Sodišče lahko preverilo, ali so proizvajalci Skupnosti prodajali ta sladkor po dvakrat višji ceni od cene na svetovnem trgu. Vendar kljub domnevi, da je bilo tako, s tem dejstvom ne bi bilo mogoče dokazati, da je Komisija storila očitno napako pri presoji. Dejstvo, da so nekateri proizvajalci lahko imeli velik dobiček od prodaje sladkorja C gospodarskim subjektom v ČDO, ne zmanjšuje pomena dejstva, da je sporni uvoz lahko povzročil motnje v delovanju celotnega sektorja, ker so morale institucije povečati znesek izvoznih subvencij ali zmanjšati kvote proizvajalcem Skupnosti.

88. Prav tako menim, da Komisiji ni treba dokazati, da je sporni uvoz povzročil upad prodaje proizvajalcev Skupnosti. Videli smo, da dejstvo, da ta uvoz lahko povzroči zvišanje zneska izvoznih subvencij ali zmanjšanje proizvodnih kvot, zadostuje, da Komisija v okviru svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku, ki ga ima na podlagi člena 109 Sklepa ČDO, lahko sklepa, da obstajajo „težave", ki lahko povzročijo „poslabšanje v sektorju dejavnosti, v katerem deluje Skupnost" v smislu te določbe.

89. Na podlagi vseh navedenih ugotovitev Sodišču predlagam, naj prvi tožbeni razlog v celoti zavrne.

B – *Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 109(2) Sklepa ČDO*

90. Nizozemska vlada v okviru drugega tožbenega razloga trdi, da je Komisija kršila

54 — Člen 33(8) Uredbe št. 2038/1999 in člen 7(1) Uredbe Komisije (EGS) št. 1443/82 z dne 8. junija 1982 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje sistema kvot v sektorju sladkorja (UL L 158, str. 17), kakor je bila naknadno spremenjena. Za primere uredb o določitvi zneska proizvodne dajatve glej Uredbo Komisije (ES) št. 2183/1999 z dne 14. oktobra 1999 o določitvi zneskov proizvodnih dajatev in koeficienta za dodatne dajatve v sektorju sladkorja za tržno leto 1998/1999 (UL L 267, str. 23) in Uredbo Komisije (ES) št. 1993/2001 z dne 11. oktobra 2001 o določitvi zneskov proizvodnih dajatev v sektorju sladkorja za tržno leto 2000/2001 (UL L 271, str. 15).

55 — Uredba št. 2423/1999 (peta uvodna izjava).

načelo sorazmernosti, določeno v členu 109(2) Sklepa ČDO[56]. Ta tožbeni razlog je sestavljen iz petih delov, ki jih bom preučil drugega za drugim.

91. Najprej je treba opozoriti, da je v skladu z načelom sorazmernosti zaščitni ukrep zakonit, če je s sredstvi, ki so uporabljena, mogoče uresničiti cilj, ki je legitimno predviden v zadevni uredbi, in sredstva ne presežejo okvirov, ki so potrebni za njegovo doseganje, ker je treba, ko je na voljo več ustreznih ukrepov, uporabiti najmanj omejujočega[57].

92. Naj tudi opozorim, da na področju, kot se obravnava v teh zadevah in na katerem imajo institucije Skupnosti široko pooblastilo za odločanje po prostem preudarku, samo očitna neustreznost ukrepa v primerjavi s predvidenim ciljem lahko vpliva na zakonitost takega ukrepa. Omejitev nadzora Sodišča je posebej potrebna, ko mora Komisija opravljati arbitraže med različnimi interesi in odločati med možnostmi v okviru političnih izbir, ki so v njeni pristojnosti[58].

93. Nizozemska vlada v prvem delu tožbenega razloga trdi, da uredbi št. 465/2000 in 2081/2000 ne upoštevata preferencialnega statusa proizvodov iz ČDO. Opozarja, da je Skupnost na podlagi Protokola št. 8 k Lomejski konvenciji[59] državam AKP odobrila kvoto približno 1,7 milijona ton sladkorja, ki ga te države lahko izvozijo s popolno ali delno oprostitvijo carin in po zajamčeni ceni[60]. Komisija naj bi torej z omejitvijo spornega uvoza na 3340 ton in nato na 4848 ton postavila proizvode iz ČDO v precej bolj neugoden položaj od položaja proizvodov iz držav AKP in tako ni upoštevala prednostnega vrstnega reda države članice/ČDO/države AKP/tretje države, določenega v Pogodbi.

56 — Naj spomnim, da je v tej določbi določeno: „[...] [i]majo prednost tisti ukrepi, ki bi najmanj motili delovanje pridružitve in Skupnosti. Ti ukrepi se omejijo na tisto, kar je nujno potrebno za odpravo nastalih težav".

57 — Glej zlasti sodbi z dne 13. maja 1997 v zadevi Nemčija proti Parlamentu in Svetu (C-233/94, Recueil, str. I-2405, točka 54); z dne 14. julija 1998 v zadevi Safety Hi-Tech (C-284/95, Recueil, str. I-4301, točka 57) ter zgoraj navedeni sodbi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (točka 52) in Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 122, in C-301/97, točka 131).

58 — Glej zlasti sodbe z dne 5. oktobra 1994 v zadevi Nemčija proti Svetu (C-280/93, Recueil, str. I-4973, točki 90 in 91), z dne 17. oktobra 1995 v zadevi Fishermen's Organisations in drugi (C-44/94, Recueil, str. I-3115, točka 37) in z dne 19. novembra 1998 v zadevi Združeno kraljestvo proti Svetu (C-150/94, Recueil, str. I-7235, točka 87) ter zgoraj navedeno sodbo Emesa Sugar (točka 53).

59 — Sklep 91/400/ESPJ, EGS Sveta in Komisije z dne 25. februarja 1991 o sklenitvi četrte Konvencije AKP-EGS (UL L 229, str. 1).

60 — Glej zlasti člen 168 in naslednje Lomejske konvencije in Uredbo Sveta (EGS) št. 715/90 z dne 5. marca 1990 o ureditvi, ki se uporablja za kmetijske proizvode in določeno blago, proizvedeno s predelavo kmetijskih proizvodov, s poreklom iz afriških, karibskih in pacifiških držav (države AKP) ali čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) (UL L 84, str. 85).

94. Res je, da se je Skupnost v Protokolu št. 8 k Lomejski konvenciji zavezala do držav AKP, da bo kupovala sladkor po zajamčeni ceni in uvažala posebno letno količino sladkorja (1,7 milijona ton). Ta uvoz je torej v celoti ali delno oproščen carin. Poleg tega je, da to jamstvo ne bi postalo mrtva črka na papirju, v členu 213 Lomejske konvencije določeno, da se zaščitna klavzula iz člena 177 navedene konvencije ne uporablja v okviru Protokola št. 8.

95. Po drugi strani pa je v členu 101(1) Sklepa ČDO določeno, da se vsi proizvodi iz ČDO, in torej praviloma sladkor, v Skupnosti uvažajo brez uvoznih dajatev. Sladkor iz ČDO ima torej preferencialni status v primerjavi s sladkorjem iz AKP.

96. Vendar, kot je Sodišče prve stopnje odločilo v sodbi Rica Foods II[61], dejstvo, da je Komisija sprejela zaščitni ukrep za nekatere proizvode iz ČDO, ne more postaviti pod vprašaj tega statusa. Tak ukrep je namreč po naravi izjemen, enkraten in začasen. Naj dodam, da izpodbijane uredbe v obravnavanem primeru zadevajo samo sladkor in mešanice s kumulacijo porekla v ES/ČDO. Torej ne določajo nobene zgornje meje za uvoz sladkorja iz ČDO v skladu z običajnimi pravili o poreklu, če bi taka proizvodnja obstajala.

97. Trditev, ki zadeva kršitev preferencialnega statusa sladkorja iz ČDO, je torej treba zavrniti.

98. Nizozemska vlada v drugem delu opozarja, da se mora Komisija v skladu s členom 109(2) Sklepa ČDO, ko namerava sprejeti zaščitni ukrep, pozanimati o posledicah, ki bi jih njena odločitev lahko imela za gospodarstvo zadevnega ČDO in zadevna podjetja. Komisija naj bi v obravnavanem primeru sprejela uredbi št. 2423/1999 in 2081/2000, ne da bi ocenila negativne posledice njunega izvajanja za ČDO in zadevno industrijo.

99. Iz sodne prakse[62] dejansko izhaja, da „kadar namerava Komisija sprejeti zaščitne ukrepe na podlagi člena 109(1) Sklepa ČDO, se mora, če okoliščine primera tega ne

61 — Točka 205.

62 — Sodbi z dne 22. novembra 2001 v zadevi Antillean Rice Mills proti Svetu (C-451/98, Recueil, str. I-8949, točka 58) in Nizozemski Antili proti Svetu (C-452/98, Recueil, str. I-8973, točka 68). Glej tudi zgoraj navedeno sodbo Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (točki 25 in 26).

onemogočajo, pozanimati o negativnih posledicah, ki bi jih njena odločitev lahko imela za gospodarstvo zadevnega ČDO in tudi zadevna podjetja".

100. Vendar, kot je poudarila Komisija[63], ta obveznost velja samo, „če okoliščine to omogočajo"[64]. Komisija je v obravnavanem primeru pojasnila, da ji okoliščine primera niso omogočale temeljito analizirati posledice, ki bi jih sporni ukrepi lahko imeli za gospodarstvo ČDO in zadevno industrijo. Dejstvo je, da je bila po mojem mnenju Komisija, kot je sama navedla[65], dobro obveščena o položaju na Nizozemskih Antilih, ker so bili leta 1998 sproženi številni sodni postopki zoper Sklep 97/803 o določitvi kvote za sladkor s kumulacijo porekla v AKP/ČDO[66] in Uredbo Komisije (ES) št. 2553/97 z dne 17. decembra 1997 o postopkih za izdajo uvoznih dovoljenj za nekatere proizvode, ki spadajo pod tarifne oznake KN 1701, 1702, 1703 in 1704, s kumulacijo porekla v AKP/ČDO[67].

101. Mislim, da v teh okoliščinah ni dokazano, da je Komisija očitno kršila svojo obveznost predhodne pridobitve informacij.

102. Nizozemska vlada v tretjem delu trdi, da so izpodbijane uredbe v nasprotju z načelom sorazmernosti, ker:

— Uredba št. 2423/1999 določa, da uvozna cena nepakiranega sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO, faza cif, ne more biti nižja od intervencijske cene, in

— se z uredbama št. 465/2000 in 2081/2000 omejuje količina sladkorja iz ES/ČDO, ki se lahko uvozi, na 3340 ton in nato na 4848 ton v skladu s členom 6 Priloge II.

63 — Odgovor na tožbo v zadevah C-180/00 (točka 46) in C-452/00 (točka 50).

64 — Zgoraj navedena sodba Sodišča prve stopnje v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (točka 70).

65 — Odgovor na tožbo v zadevah C-180/00 (točka 46) in C-452/00 (točka 50).

66 — Glej zgoraj navedeno zadevo Emesa Sugar ter zadevi Emesa Sugar proti Svetu (sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 14. avgusta 1998, T-43/98 R, Recueil, str. II-3055, in zgoraj navedena sodba Sodišča prve stopnje) in Emesa Sugar proti Komisiji (sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 14. avgusta 1998, T-44/98 R, Recueil, str. II-3079; sklep predsednika Sodišča z dne 17. decembra 1998, C-363/98 P (R), Recueil, str. I-8787, in C-364/98 P (R), Recueil, str. I-8815; zgoraj navedeni sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1999; z dne 29. septembra 1999, T-44/98 R II, Recueil, str. II-2815; z dne 6. aprila 2000, T-44/98 R II, Recueil, str. II-1941, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. decembra 2001, T-44/98, Recueil, str. II-3577).

67 — UL L 349, str. 26. Glej zadevo Aruba proti Komisiji (sklep Sodišča prve stopnje z dne 17. septembra 2003, T-54/98, Recueil, str. II-3083).

103. Kraljevina Nizozemska v zvezi z Uredbo št. 2423/1999 meni, da zgoraj navedena obveznost pomeni, da so gospodarski subjekti iz ČDO postavljeni v neugoden položaj v primerjavi z gospodarskimi subjekti Skupnosti. V primerjavi z zadnjenavedenimi bi morali gospodarski subjekti iz ČDO dodati „uvozni" ceni, to je intervencijski ceni, stroške prevoza proizvodov v Skupnosti, stroške skladiščenja in pretovarjanja. Ker so ti stroški zelo visoki, gospodarski subjekti iz ČDO ne bi mogli več konkurirati gospodarskim subjektom Skupnosti.

104. Kraljevina Nizozemska v zvezi s tremi izpodbijanimi uredbami dodaja, da bi bilo bolje naložiti najnižjo prodajno ceno kot pa uvozno ceno ali količinsko omejitev. Prav ta pogoj naj bi določil predsednik Sodišča prve stopnje, ko je družbi Emesa Sugar dovolil uvoz dodatne kvote 7500 ton sladkorja, dokler ni Sodišče izreklo sodbe v zgoraj navedeni zadevi Emesa Sugar. Nizozemska vlada torej meni, da bi bila najnižja prodajna cena ustreznejši in manj strog ukrep[68].

68 — Nizozemska vlada dodaja tretji argument v zvezi z Uredbo št. 2081/2000. Poudarja, da je skupna količina sladkorja iz ES/ČDO, uvožena leta 1999, predstavljala manj kot 0,3 % proizvodnje Skupnosti in da zato ni bilo zadostno dokazano, da lahko sporni ukrep dejansko odpravi težave, ki jih je ugotovila Komisija (tožba v zadevi C-452/00, točka 113). Vendar je treba ugotoviti, da ta argument ne zadeva sorazmernosti sprejetega ukrepa, ampak vprašanje, ali obstaja tveganje „poslabšanja v sektorju, v katerem deluje Skupnost" v smislu člena 109(1) Sklepa ČDO. Poleg tega je bil kot tak preučen v prvem tožbenem razlogu (glej točke od 50 do 58 teh sklepnih predlogov).

105. Te trditve se mi ne zdijo utemeljene.

106. Najprej, kar zadeva Uredbo št. 2423/1999, naj opozorim, da se v okviru skupne ureditve trga sladkorja vsako leto določi „intervencijska cena" za območja Skupnosti, kjer je presežek proizvodnje, in „izpeljana intervencijska cena" za območja, kjer je primanjkljaj proizvodnje[69]. Poleg tega je izpeljana intervencijska cena višja od intervencijske cene, ker upošteva nekatere dodatne stroške, kot so stroški prevoza blaga[70].

107. Videli smo, da mora biti v skladu z Uredbo št. 2423/1999 uvozna cena sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO enaka ali višja od intervencijske cene, ki se „uporablja za zadevne proizvode"[71]. To pomeni, da bo morala biti uvozna cena enaka ali višja od intervencijske cene, če se sladkor iz ČDO uvozi na območje Skupnosti s presežkom. Prav tako bo morala biti uvozna cena enaka ali višja od izpeljane intervencijske cene, če se sladkor iz ČDO uvozi na območje Skupnosti s primanjkljajem.

69 — Člen 3 Uredbe št. 2038/1999.

70 — Odgovor Komisije na tožbo v zadevi C-26/00 (točka 51).

71 — Člen 1(1) Uredbe št. 2423/1999.

108. V teh okoliščinah ni jasno, kako bi sporna obveznost škodila gospodarskim subjektom v ČDO. Če se bo gospodarski subjekt iz ČDO odločil izvažati svoje proizvode na območje Skupnosti s presežkom, bo lahko svoje cene uskladil z intervencijsko ceno. Če se bo nato odločil prodajati svoje proizvode na območju s primanjkljajem, bo moral kot vsi gospodarski subjekti Skupnosti nositi stroške prevoza svojega blaga na območje s primanjkljajem.

109. Nasprotno pa, če se bo gospodarski subjekt iz ČDO odločil izvažati svoje proizvode na območje Skupnosti s primanjkljajem, bo moral svoje cene uskladiti z izpeljano intervencijsko ceno, ki je dejansko višja od intervencijske cene. Vendar mu v tem primeru ne bo treba nositi stroškov prevoza svojega blaga na območje s primanjkljajem, kot velja za gospodarski subjekt Skupnosti. V nasprotju s trditvijo Kraljevine Nizozemske sporni ukrep gospodarskih subjektov iz ČDO torej ne postavlja v neugoden položaj v primerjavi s položajem gospodarskih subjektov Skupnosti[72].

110. V zvezi z določitvijo najnižje prodajne cene je treba opozoriti, da sodišče Skupnosti, čeprav zagotavlja spoštovanje pravic ČDO, ne more, ne da bi tvegalo poseg v široko pooblastilo Komisije za odločanje po prostem preudarku, s svojo presojo nadomestiti presojo Komisije, kar zadeva izbiro najustreznejšega ukrepa za preprečitev motenj na skupnostnem trgu sladkorja, ker ni bilo dokazano, da je sprejeti ukrep očitno neustrezen za doseganje postavljenega cilja[73].

111. V obravnavanem primeru ni dokazano, da bi uvedba najnižje prodajne cene povzročila manj motenj v gospodarstvu ČDO in da bi bila tudi manj učinkovita pri doseganju ciljev Skupnosti.

112. Poleg tega iz podatkov v spisu[74] izhaja, da Uredba št. 2423/1999 ni povzročila precejšnjega zmanjšanja uvoza sladkorja iz ES/ČDO v Skupnost, zato je mogoče dvomiti o učinkovitosti ukrepa, uvedenega s to uredbo, in sicer najnižje uvozne cene za zadevni proizvod[75].

72 — Nizozemska vlada je tudi trdila, da te ugotovitve ne zadostujejo za zagotavljanje enakosti gospodarskih subjektov iz ČDO in iz Skupnosti. Meni namreč, da je razlika med intervencijsko ceno in izpeljano intervencijsko ceno neprimerljiva z dodatnimi stroški, ki jih imajo subjekti iz ČDO zaradi prevoza svojega blaga znotraj Skupnosti. V zvezi s tem naj samo spomnim, da nizozemska vlada ni navedla nobenega dokaza o utemeljenosti svoje trditve.

73 — Zgoraj navedena sodba Nemčija proti Svetu, točka 94; sodba z dne 12. julija 2001 v zadevi Jippes in drugi (C-189/01, Recueil, str. I-5689, točka 83) in zgoraj navedena sodba Nizozemska proti Svetu (C-301/97, točka 135).

74 — Statistični podatki Eurostata za izvoz iz ČDO v Skupnost za proizvode, ki spadajo pod tarifno oznako KN 1806 10 30, 1806 10 90 in 1701, za obdobje 1991–2000 (priloga k intervencijski vlogi Kraljevine Španije v zadevah C-26/00, C-180/00 in C-452/00).

75 — V tem smislu glej tudi sodbi Rica Foods II (točka 172) in Rica Foods III (točka 157).

113. Naj tudi dodam, da je namen izpodbijanih uredb samo omejiti uvoz sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO brez carin na podlagi člena 6 Priloge II. Torej ni niti njihov cilj niti posledica prepoved uvoza teh proizvodov, ko je kvota izrabljena, ker gospodarski subjekti plačujejo zahtevane carine[76].

114. Glede na vsa ta različna dejstva[77] torej mislim, da Kraljevina Nizozemska ni dokazala, da so ukrepi, uvedeni z izpodbijanimi uredbami, očitno neustrezni ali pretirani za doseganje ciljev Skupnosti.

115. Nazadnje, nizozemska vlada v zadnjem delu tega tožbenega razloga trdi, da sta uredbi št. 465/2000 in 2081/2000 v nasprotju z načelom sorazmernosti, ker se zaradi njiju uporablja člen 3(3) Uredbe št. 2553/97.

116. V členu 3(3) Uredbe št. 2553/97 je določeno, da je znesek varščine na področju uvoznih dovoljenj enak 50 % dajatve skupne carinske tarife, veljavne na dan vložitve vloge, in zdaj znaša okoli 43,7 eura na 100 kilogramov. Do 1. marca 2000 je znesek varščine za sladkor iz ES/ČDO znašal 0,3 ECU na 100 kilogramov. Po mnenju nizozemske vlade naj bi tudi varščina, ki jo je treba položiti za sladkor iz AKP in sladkor iz tretjih držav, znašala 0,3 ECU na 100 kilogramov[78].

117. Kraljevina Nizozemska torej meni, da je znesek varščine iz člena 3(3) Uredbe št. 2553/97 nesorazmeren z zneskom varščine, ki ga je treba položiti za uvoz sladkorja iz držav AKP in tretjih držav.

118. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je bilo zaradi uvedbe tarifne kvote, omejene na 3340 ton in nato na 4848 ton, z uredbama št. 65/2000 in 2081/2000 mogoče napovedati, da bo ta kvota vzbudila veliko zanimanje pri izvoznikih.

119. Kot je ugotovila Komisija[79], je bil cilj sporne varščine v teh okoliščinah preprečiti

76 — Glej zgoraj navedeno sodbo Emesa Sugar (točka 45).

77 — Glej tudi druga dejstva, ki jih je Komisija navedla v odgovorih na tožbe v zadevah C-180/00 (točka 28) in C-452/00 (točka 30).

78 — Člen 8(1) Uredbe Komisije (ES) št. 1464/95 z dne 27. junija 1995 o posebnih podrobnih pravilih za uporabo sistema uvoznih in izvoznih dovoljenj v sektorju sladkorja (UL L 144, str. 14).

79 — Odgovor na tožbo v zadevah C-180/00 (točka 49) in C-452/00 (točka 55).

špekulativno ravnanje. Z višjim zneskom varščine je bilo treba preprečiti, da bi gospodarski subjekti zahtevali uvozna dovoljenja, ne da bi jih nato uporabili in tako povzročili škodo drugim subjektom, ki bi dejansko nameravali uvoziti sladkor s kumulacijo porekla v ES/ČDO, vendar niso dobili dovolj uvoznih dovoljenj[80].

120. Poleg tega taka varščina dejansko zainteresiranim podjetjem ne jemlje možnosti izvoza sladkorja v Skupnost. Čeprav je seveda treba plačati varščino za pridobitev uvoznih dovoljenj, se ta znesek vrne podjetju, če se uvoz izvede[81].

121. V teh okoliščinah menim, da ni dokazano, da so bili sporni ukrepi očitno neustrezni ali pretirani za doseganje ciljev Skupnosti. Drugi tožbeni razlog je zato treba zavrniti v celoti.

C – *Tretji tožbeni razlog: zloraba pooblastil*

122. Nizozemska vlada v okviru tretjega tožbenega razloga trdi, da so bila z uredbama št. 465/2000 in 2081/2000 zlorabljena pooblastila.

123. Opozarja, da se je Svet po reviziji Sklepa 91/482 po dolgih pogajanjih odločil omejiti samo uvoz sladkorja iz AKP/ČDO in ohraniti možnost uvoza sladkorja iz ES/ČDO brez carin. Komisija naj bi torej s sprejetjem uredb št. 465/2000 in 2081/2000 uporabila svoja pooblastila z drugim ciljem, kot je določen v členu 109 Sklepa ČDO, ker naj bi za uvoz sladkorja iz ES/ČDO uvedla omejitve, ki jih Svet ni niti želel niti predvidel.

124. Na podlagi ustaljene sodne prakse[82] so bila pri aktu zlorabljena pooblastila samo, kadar je na podlagi objektivnih, upoštevnih in skladnih dejstev mogoče sklepati, da je bil

80 — V tem smislu glej tudi zgoraj navedeno sodbo Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točke od 129 do 132) in moje sklepne predloge v tej zadevi (točke od 139 do 141).

81 — Idem.

82 — Glej zlasti sodbe z dne 21. junija 1984 v zadevi Lux proti Računskemu sodišču (69/83, Recueil, str. 2447, točka 30), z dne 13. novembra 1990 v zadevi Fedesa in drugi (C-331/88, Recueil, str. I-4023, točka 24), z dne 13. julija 1995 v zadevi Parlament proti Komisiji (C-156/93, Recueil, str. I-2019, točka 31), z dne 25. junija 1997 v zadevi Italija proti Komisiji (C-285/94, Recueil, str. I-3519, točka 52) in z dne 14. maja 1998 v zadevi Windpark Groothusen proti Komisiji (C-48/96 P, Recueil, str. I-2873, točka 52).

sprejet z izključnim ali vsaj odločilnim namenom doseči drugačne cilje, kot so tisti, ki jih navaja tožena institucija, ali se izogniti postopku, ki je posebej predviden s Pogodbo.

D – *Četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES*

125. V obravnavanem primeru iz preučitve prvega tožbenega razloga izhaja, da je Komisija lahko upravičeno menila, da uvoz sladkorja s kumulacijo porekla v ES/ČDO pomeni „težave", ki lahko zmotijo delovanje skupne ureditve trga sladkorja.

128. Nizozemska vlada v okviru zadnjega tožbenega razloga trdi, da je Komisija kršila obveznost obrazložitve, ki jo ima na podlagi člena 253 ES. Ta tožbeni razlog je sestavljen iz dveh delov, ki ju bom preučil drugega za drugim.

126. Še več, nizozemska vlada ni navedla nobenega dokaza, da uredbi št. 465/2000 in 2081/2000 nista bili sprejeti za to, da bi se odpravile motnje, ugotovljene na skupnostnem trgu sladkorja, ali preprečile resnejše motnje. V zvezi s tem samo dejstvo, da je Svet v členu 108b Sklepa ČDO uvedel količinsko omejitev za sladkor iz AKP/ČDO, nikakor ne vpliva na pooblastilo, ki ga ima Komisija na podlagi člena 109(1) Sklepa ČDO, da sprejme potrebne zaščitne ukrepe za sladkor ali kateri koli drug proizvod iz ČDO, če so izpolnjeni pogoji za sprejetje takega ukrepa.

129. Nizozemska vlada v prvem delu opozarja, da obrazložitev Uredbe št. 2423/1999 ne zadostuje, da bi Sodišče lahko izvajalo nadzor. Besedilo naj bi bilo namreč tako jedrnato in brez konkretnih dejstev, da je nemogoče, da bi se objektivni bralec seznanil z vzroki in posledicami težav, ki jih je ugotovila Komisija.

127. Ob upoštevanju teh dejstev je treba zavrniti tudi tretji tožbeni razlog.

130. Poleg tega naj bi bila obrazložitev te uredbe protislovna. Ni mogoče namreč v tretji uvodni izjavi trditi, da sporni uvoz povzroča dodatni izvoz z izvoznimi nadomestili, kar bremeni proračun Skupnosti, in hkrati v četrti uvodni izjavi, da naj bi stroške presežkov, ki bi jih bilo mogoče pripisati spornemu uvozu, nosili proizvajalci Skupnosti na podlagi načela „samofinanciranja".

131. Na podlagi ustaljene sodne prakse[83] mora biti obrazložitev, zahtevana v členu 253 ES, prilagojena vrsti akta. Jasno in nedvoumno mora predstaviti sklepanje ustanove, ki je sprejela akt, tako da se zainteresiranim stranem omogoči poznavanje utemeljitve sprejetega ukrepa in pristojnemu sodišču izvajanje nadzora. Vendar ni nujno, da so v obrazložitvi opredeljeni vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, oceniti ne samo z vidika njegovega besedila, ampak tudi njegovega okvira in vseh predpisov, ki urejajo to področje. To toliko bolj velja, če so bile države članice tesno vključene v postopek priprave spornega akta in so torej poznale razloge, ki so podlaga za ta akt[84].

132. V obravnavanem primeru iz podatkov v spisu izhaja, da so pred sprejetjem Uredbe št. 2423/1999 Komisija, Kraljevina Nizozemska in druge države članice imele več stikov in sestankov.[85]

133. Poleg tega smo videli, kar zadeva vsebino akta, da je Komisija v uvodnih izjavah od 1 do 5 Uredbe št. 2423/1999 predstavila težave, ki so se pojavile[86]. V uvodnih izjavah od 3 do 5 iste uredbe je pojasnila, zakaj bodo te težave lahko povzročile motnje v delovanju skupne ureditve trga sladkorja in škodo gospodarskim subjektom v tem sektorju. Še več, Komisija je v osmi in deveti uvodni izjavi Uredbe št. 2423/1999 pojasnila temeljne razloge za odločitev, da določi najnižjo uvozno ceno za sladkor iz ES/ČDO in uvede postopek nadzora Skupnosti za uvoz mešanic.

134. Trditve v tretji in četrti uvodni izjavi Uredbe št. 2423/1999 se mi zdijo protislovne. Dejansko je namreč povsem mogoče, da naraščajoči uvoz sladkorja iz ES/ČDO povzroči dodatne stroške za proračun Skupnosti (tretja uvodna izjava) in proizvajalce sladkorja v Skupnosti (četrta uvodna izjava).

135. V teh okoliščinah menim, da obrazložitev Uredbe št. 2423/1999 izpolnjuje zahteve, določene v sodni praksi, in da prvi del tega tožbenega razloga torej ni utemeljen.

83 — Glej zlasti sodbe z dne 13. oktobra 1992 v združenih zadevah Portugalska in Španija proti Svetu (C-63/90 in C-67/90, Recueil, str. I-5073, točka 16), z dne 14. julija 1994 v zadevi Grčija proti Svetu (C-353/92, Recueil, str. I-3411, točka 19) in z dne 4. februarja 1997 v združenih zadevah Belgija in Nemčija proti Komisiji (C-9/95, C-23/95 in C-156/95, Recueil, str. I-645, točka 44).

84 — Glej zlasti sodbi z dne 17. oktobra 1995 v zadevi Nizozemska proti Komisiji (C-478/93, Recueil, str. I-3081, točki 49 in 50) in z dne 9. novembra 1995 v zadevi Atlanta Fruchthandelsgesellschaft in drugi II (C-466/93, Recueil, str. I-3799, točka 16).

85 — Glej zlasti Sporočilo Komisije z dne 23. junija 1999 o uvozu sladkorja iz ČDO; dopis stalnega predstavništva Nizozemske pri Evropski uniji z dne 2. julija 1999; pojasnila nizozemskih organov na podlagi razprave Sveta o zaščitnih ukrepih v zvezi z uvozom sladkorja in mešanic iz ČDO (priloge 2, 4 in 5 k tožbi v zadevi C-26/00).

86 — Glej točki 62 in 63 teh sklepnih predlogov.

136. Nizozemska vlada v drugem delu trdi, da je Komisija kršila tudi svojo obveznost obrazložitve, ker:

— v Uredbi št. 465/2000 ni pojasnjeno, zakaj se je Komisiji zdelo potrebno, da od 1. marca 2000 sprejme strožje ukrepe kot za prejšnje obdobje;

— v uredbah št. 465/2000 in 2081/2000 ni utemeljeno sprejetje enakih omejitev za sladkor in mešanice iz ČDO, v Uredbi št. 2423/1999 pa so bili določeni drugačni ukrepi za ti vrsti proizvodov;

— naj bi bila določitev kvot na 3340 ton in nato na 4848 ton nezadostno obrazložena v uredbah št. 465/2000 in 2081/2000, in

— v Uredbi št. 2081/2000 ni pojasnjeno, zakaj je bilo treba podaljšati zaščitne ukrepe, uvedene z Uredbo št. 465/2000, od 1. oktobra 2000 do 28. februarja 2001.

137. Kar zadeva prva dva očitka, naj opozorim, da na podlagi sodne prakse obrazložitev akta, ki je namenjen splošni uporabi, lahko vsebuje samo navedbo splošnega položaja, ki je razlog za njegovo sprejetje, in splošnih ciljev, ki naj bi bili z njim doseženi[87]. Še več, Sodišče meni, da bi bilo, kadar iz spornega akta izhaja bistvo cilja, za katerega si prizadeva institucija, pretirano zahtevati posebno obrazložitev različnih tehničnih odločitev[88]. To velja toliko bolj, kadar imajo institucije Skupnosti kot v tem primeru široko pooblastilo za odločanje po prostem preudarku pri izbiri sredstev, potrebnih za izvajanje zapletene politike[89].

138. V teh okoliščinah ni gotovo, da je bila Komisija dolžna predstaviti posebno obrazložitev za sprejetje tehničnih odločitev.

139. Vsekakor se iz uredb št. 465/2000 in 2081/2000 sklepa, da se je položaj na skupnostnem trgu slabšal. V Uredbi št. 2423/1999 je Komisija samo navedla možnost zmanjšanja proizvodnih kvot[90], ta možnost pa se zdi precej resnejša v Uredbi

87 — Glej zlasti sodbo z dne 19. novembra 1998 v zadevi Španija proti Svetu (C-284/94, Recueil, str. I-7309, točka 28) in zgoraj navedeno sodbo Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 165).

88 — Glej zgoraj navedene sodbe Atlanta Fruchthandelsgesellschaft in drugi II (točka 16), Španija proti Svetu (točka 30) in Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 166).

89 — Glej zgoraj navedeni sodbi Španija proti Svetu (točka 33) in Nizozemska proti Svetu (C-110/97, točka 167).

90 — Tretja uvodna izjava.

št. 465/2000[91] in še bolj v Uredbi št. 2081/2000, ker je bilo načrtovano zmanjšanje dejansko izvedeno[92]. Ker je bila Kraljevina Nizozemska poleg tega tesno vključena v postopek priprave izpodbijanih uredb, se mi zdi, da ni mogoče utemeljeno trditi, da ni poznala razlogov, zakaj je Komisija sprejela strožje ukrepe od tistih, ki so bili določeni v Uredbi št. 2423/1999.

140. Kar zadeva določitev spornih kvot, samo branje preambule izpodbijanih uredb zadostno kaže, da je trditev nizozemske vlade očitno neutemeljena.

141. V deveti uvodni izjavi Uredbe št. 465/2000 je navedena „največja količina 3340 ton sladkorja [...] predstavlja vsoto največjih letnih količin uvoza zadevnih proizvodov v zadnjih treh letih pred letom 1999, v katerem je uvoz eksponentno naraščal, in v zvezi s katerimi poteka preiskava Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) zaradi sumov o nepravilnostih". Prav tako je v osmi uvodni izjavi Uredbe št. 2081/2000 navedeno, da „največja količina 4848 ton sladkorja za obdobje od 1. oktobra 2000 do 28. februarja 2001 [...] predstavlja vsoto največjih letnih količin uvoza zadevnih proizvodov v zadnjih treh letih pred letom 1999, v katerem je uvoz eksponentno naraščal".

142. V nasprotju s trditvijo tožeče stranke je Komisija torej pojasnila razloge za določitev spornih kvot in tako izpolnila obveznost obrazložitve iz člena 253 ES.

143. Komisija je enako jasno v uvodnih izjavah od 1 do 6 Uredbe št. 2081/2000 navedla razloge, zakaj je treba podaljšati zaščitni ukrep, uveden z Uredbo št. 465/2000. Poudarila je, da težave, ki so bile razlog za sprejetje zadnjenavedenega ukrepa, „še najprej obstajajo", tako da je treba „še naprej uporabljati zaščitno klavzulo iz člena 109 Sklepa ČDO za [sporni] uvoz"[93].

144. Ob upoštevanju teh različnih dejstev torej predlagam Sodišču, naj zavrne četrti tožbeni razlog nizozemske vlade.

91 — Peta uvodna izjava.

92 — Peta uvodna izjava.

93 — Uredba št. 2081/2000 (šesta uvodna izjava).

V – Predlog

145. Ob upoštevanju vseh navedenih ugotovitev menim, da je treba zavrniti tožbe in v skladu s členom 69 Poslovnika Sodišča Kraljevini Nizozemski naložiti plačilo stroškov, razen stroškov, ki sta jih priglasili Kraljevina Španija in Francoska republika.